

Comunitat Autònoma / Departament / Estat	COMUNITAT VALENCIANA
Municipi	LA JANA
Edifici	Parròquia de Sant Bertomeu
Direcció	
Localització	Sala de les campanes
Nom	La gran (4)
Mesures (cm)	Diàmetre (en cm) 111 Vora Altura del bronze Pes aproximat (en quilos)792 kg
Fonedor	GUITARTE, JOSEP
Any fosa	1736
Descripció	<p>La primera presa de dades va documentar aquesta inscripció: "+ CHRIS + VICIT + CHRIS + REGNAT + CHRIS + IMPERAT + CHRIS + AB OMNI MALO FVLGVRE ET TEMPESTATE NOS DEFENDAT / ANNO + I736 / JOSEP GVITARTE / DE / CANTAVIEJA / ME FECIT".</p> <p>La documentació fotogràfica mostra que el nom de Crist està representat amb les abreviatures greges (XPS) i no les llatines (CHRIS). Per tant la inscripció del terç diu així: "? XPS ? VINCIT ? XPS ? REGNAT ? XPS ? IMPERAT ? XPS ? ABOMNIMALOFVLGVRE ET TEMPESTATE NOSDEFENDAT". Aquesta correctament seria: "XPS VINCIT XPS REGNAT XPS IMPERAT XPS AB OMNI MALO, FULGURE ET TEMPESTAT NOS DEFENDAT". En valencià es tradueix així: "CRIST VENÇ, CRIST REGNA, CRIST IMPERA, CRIST ENS DEFENSA DE TOT MAL, LLAMP I TEMPESTAT". Pareix que aquesta expressió procedeix de les anomenades aclamacions Carolines, emprades en el segle VIII a França, i posteriorment utilitzades com l'himne oficial de ràdio Vaticà en el segle XX. A més hi ha una referència explícita a la protecció enfront de mals no sols espirituals, sinó també per a fenòmens atmosfèrics adversos. També al terç té quatre imatges religioses: una Mare de Déu, un fragment de l'Adoració dels Reis, una Santa Bàrbera i una imatge que podria correspondre amb Sant Bertomeu. Baix d'aquestes imatges hi ha una sanefa amb motius vegetals (fulles).</p> <p>Abans d'aquestes inscripcions i imatges té sis anses decorades amb motius antropomorfs. Al mig té una creu amb pedestal i dos segells i aquesta inscripció amb l'autor: "JOSEPHGVITARTE / DE / CANTAVIEJA / ME FECIT". Aquesta combina l'espanyol i el llatí i es tradueix així: "JOSEP GUITARTE DE CANTAVIEJA EM VA FER".</p>
Fotos	16
Tocs	Repic i volteig automàtic.
Conservació, manteniment	Està instal·lada a una de les finestres de la sala de les campanes amb truja de ferro de la foneria de Salvador Manclús del Grau de València i mecanitzada amb motor de vol continu i electromall monofàsic. Disposa d'un batall lligat i reforçat amb cable de seguretat.
Protecció	Protecció genèrica al trobar-se en un immoble protegit (Bé de Rellevància Local). En conseqüència les intervencions en les campanes han de ser comunicades a la Direcció General del Patrimoni Cultural Valencià adjuntant el projecte prèviament a l'inici dels treballs.

Propostes	La instal·lació actual no afavoreix la conservació de la campana ni té cap vinculació amb la tradició local, per tant devia ser restaurat el conjunt. La campana s'ha de baixar del campanar per netejar-la per dins i per fora, canviant la truja de ferro per altra de fusta de perfil tradicional local. El motor s'ha de canviar per altre d'impuls que permeti el toc manual i imite la forma tradicional de tocar.
Autors de la documentació	LLOP i BAYO, Francesc
Data	26-05-2026

Fitxa completa de la campana: [La gran \(4\) Parròquia de Sant Bertomeu - LA JANA](#)

PDF (15-06-2026)